

Sprawozdanie z I Ogólnopolskiej Konferencji Interdyscyplinarnej „Bezdziethość jako problem współczesnego świata. Styl życia – niepłodność – adopcja”

Kamień Śląski, 20–21 października 2014

**The report of I Polish National
Interdisciplinary Conference
„Childlessness as a problem of the modern world.
Lifestyle – infertility – adoption”
Kamień Śląski, 20–21 October 2014**

Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna odbyła się w Centrum Konferencyjnym Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w Kamieniu Śląskim, w dniach 20–21 października 2014. Organizatorami konferencji były Instytuty Nauk o Rodzinie i Psychologii Uniwersytetu Opolskiego, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego i Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie, Wydział Zamiejscowy w Katowicach. Konferencja poświęcona była zagadnieniu rodziny we współczesnym świecie, a tematem przewodnim uczyniono zjawisko bezdzietności. Konferencja miała charakter interdyscyplinarnej. Do udziału w niej zaproszono badaczy reprezentujących różne dziedziny i dyscypliny naukowe. Celem konferencji było podjęcie naukowej refleksji nad zjawiskiem bezdzietności, podzielenie się doniesieniami z badań oraz wypracowanie wskazówek dla praktyki społecznej.

Problematyka bezdzietności stała się ważnym i inspirującym pretekstem do rozważań nad sytuacją rodziny we współczesnym świecie. W trwającej 2 dni konferencji wzięło udział ponad 40 prelegentów reprezentujących liczne ośrodki naukowo-badawcze w Polsce. Program konferencji był bardzo bogaty. Wygłoszono 5 wykładów plenarnych. Podczas 7 sympozjów przedstawiono 32 referaty. Zorga-

nizowano także jeden warsztat. O dużym zainteresowaniu problematyką poruszaną podczas zaprezentowanych wystąpień świadczyły żywe dyskusje, odbywające się zarówno podczas zaplanowanego panelu dyskusyjnego, jak i w przerwach konferencyjnych.

Pierwszego dnia uroczystego otwarcia konferencji dokonała dr hab. Alicja Kalus – Przewodnicząca Komitetu Naukowego. W trakcie otwarcia uczestnicy mieli okazję zapoznać się z historią miejsca, w którym odbywała się konferencja. Swoją obecnością zaszczycił i powitał przybyłych gości Prodziekan Wydziału Teologicznego, ks. prof. dr hab. Rajmund Porada.

Pierwszą częścią konferencji były wykłady plenarne stanowiące trzy spojrzenia na problem bezdzietności. Pierwsze ujęcie – socjologiczne przedstawione przez prof. dra hab. Marka Szczepańskiego (Instytut Socjologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) oraz prof. dr hab. Annę Śliz (Instytut Socjologii Uniwersytetu Opolskiego). Wykład zatytułowany *Rodzina polska w okresie zmian. Próba portretu socjologicznego* wygłosiła prof. dr hab. Anna Śliz. Drugi wykład plenarny wygłosiła prof. dr hab. Mariola Bidzan (Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego). Autorka, w wykładzie *Bezdzietność. Czy rodzina to 2+0?*, zaprezentowała psychologiczne spojrzenie na omawiane zagadnienie. Spojrzenie na rodzinę współczesną z perspektywy pedagogicznej ukazała prof. dr hab. Krystyna Ferenz (Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego) w wystąpieniu pt. *Współczesna rodzina wielopokoleniowa*.

W trakcie drugiego dnia konferencji uczestnicy mogli wysłuchać wykładu dra Grzegorza Głęba, który ukazał *Biologiczne przyczyny niepłodności i aktualne możliwości leczenia*.

Pierwszego dnia odbyły się cztery sympozja. Dwa z nich dotyczyły problematyki bezdzietności z wyboru. Wygłoszono na nich następujące referaty: *Kto wyklucza rodzicielstwo, czyli psychologiczna charakterystyka osób nieplanujących w przyszłości pełnienia roli matki lub ojca* (dr Alicja Adamiec-Zgraja), *Obraz małżeństw niepodejmujących zadań rodzicielskich* (mgr Joanna Szymańska), *Cele życiowe u osób bezdzietnych z wyboru oraz oczekujących na narodziny pierwszego dziecka. Analiza porównawcza* (dr Anna Jarmołowska), „*Childfree or childless?*” *Problematyka bezdzietności z wyboru w świetle konfliktu wartości* (mgr Agata Majewska), *Intencjonalna bezdzietność – dwie perspektywy* (mgr Olga Smalej), *Płodność duchowa jako forma rozwiązania problemu bezdzietności w małżeństwie* (mgr Paulina Puszcz), *Dobrowolnie bezdzietni mężczyźni – społeczno-kulturowe przyczyny niepodejmowania roli rodzicielskiej przez młodych Polaków* (mgr Emilia Garncarek), *Bezdzietność – apoteoza macierzyństwa czy rodzicielstwo z przymusu* (mgr Łukasz Mrózek). Podczas sympozjum dotyczącego psychospołecznych aspektów adopcji wygłoszono następujące referaty: *Zanim adopcja zapuka do drzwi – narracje podmiotów wspierających dziec-*

ko w okresie oczekiwania (dr hab. Andrzej Ładyżyński, prof. UW), *Skąd się biorą dzieci do adopcji, czyli ryzykowne zachowania młodzieży po opuszczeniu opieki zastępczej prowadzące do wczesnego rodzicielstwa* (dr Małgorzata Gocman, dr Małgorzata Szarzyńska), *Piętno adopcji. Społeczny odbiór adopcji* (dr Ida Szwed), *Konsekwencje rozwojowe dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Refleksje psychoterapeuty* (dr Grażyna Kowalczyk). Ostatnie sympozjum tego dnia dotyczyło psychologicznych aspektów niepłodności. Omówiono następujące tematy: *Oblicza niepłodności niezamierzonej* (dr Iwona Rawicka), *Nieplanowana bezdzietność i jej wpływ na funkcjonowanie kobiet w związkach małżeńskich oraz ich percepcję satysfakcji małżeńskiej* (dr hab. Hanna Przybyła-Basista), *The perception of one's own marriage through the prism of infertility in terms of the attachment style in the marital relation* (dr hab. Mariola Bidzan, prof. UG, dr Aleksandra Szulman-Wardal, mgr Agata Rudnik), *Akceptacja własnej niepłodności* (dr Aleksandra Dembińska).

W drugim dniu konferencji odbyły się trzy sympozja. Podczas sympozjum na temat postaw wobec rodzicielstwa wygłoszono referaty: *Psychospołeczne uwarunkowania postaw dorosłych wobec rodzicielstwa* (dr Marta Komorowska-Pudło), *Wybrane psychospołeczne korelaty decyzji prokreacyjnych u młodych Polek będących i niebędących w ciąży* (dr Magdalena Miotk-Mrozowska), *Sukcesy zawodowe w zamian za opóźnione macierzyństwo – implikacje zjawiska* (mgr Magdalena Jaworek), *Uwikłane w dramat niepłodności. Theodora Fontane i Henryka Ibsena literacki obraz bezpłodności i bezdzietności z wyboru w świetle „Irrungen, Wirrungen”, „Heddy Gabler” oraz innych wybranych utworów* (mgr Aneta Jurzysta, dr Estera Głuszko-Boczoń), *Kult wartości czy kult nicości?* (mgr Michał Boczek). W trakcie sympozjum dotyczącego psychologicznych aspektów straty podjęto następujące tematy: *Jakość opieki medycznej nad pacjentkami po niepowodzeniach położniczych* (dr Małgorzata Kazmierczak, prof. dr hab. Violetta Skrzypulec-Plinta, mgr Agnieszka Kobiółka, mgr Ewa Urbańska), *Rodzic po stracie dziecka we współczesnym świecie – to rodzic bezdzietny czy rodzic Anioła?* (mgr Olga Komarnicka-Jędrzejewska), *Doświadczenie niespełnionego rodzicielstwa w percepcji młodych dorosłych* (dr hab. Alicja Kalus, mgr Ewa Kiełek-Rataj), *Zmiany w obrazie swojej osoby i w odczuwanym poczuciu sensu życia u kobiet doświadczających utraty dziecka w okresie prenatalnym* (mgr Monika Guzewicz, mgr Adam Falewicz), *Śmierć dziecka w okresie prenatalnym i okołoporodowym jako problem współczesnego świata* (mgr Olga Komarnicka-Jędrzejewska). Podczas ostatniego sympozjum omawiano psychologiczne i medyczne aspekty leczenia niepłodności: *Psycholog w oncofertility. Autorki algorytm postępowania w pracy psychologicznej związanej z decyzją pacjenta onkologicznego o zabezpieczeniu funkcji reprodukcyjnych z wykorzystaniem technik wspomaganego rozrodu (ART)* (mgr Marzena Gmiterek), *Ocena wpływu wsparcia społecznego na poziom odczuwanego stresu oraz wybór strategii radzenia sobie z sytuacją trudną przez kobiety podda-*

jące się zabiegowi IVF (dr hab. Mariola Bidzan, prof. UG, dr Dominika Salwach-Kuberska, mgr Agata Rudnik), *Psychologiczne funkcjonowanie kobiet po zapłodnieniu in vitro* (dr hab. Mariola Bidzan, prof. UG, mgr Magdalena Mojżuk, mgr Łucja Bieleninik), *Rodzaj ciąży a poziom odczuwanego stresu i uzyskiwane wsparcie społeczne* (mgr Agata Rudnik, dr hab. Mariola Bidzan, prof. UG, mgr Joanna Koss, dr Paulina Pawlicka).

Ostatniego dnia uczestnicy zostali zaproszeni do udziału w warsztacie prowadzonym przez mgr Olę Komarnicką-Jędrzejewską z fundacji „By dalej iść” na temat: *Rodzina w sytuacji śmierci dziecka. Jak pomagać, żeby nie zaszkodzić?*

Podsumowując, należy zwrócić uwagę na dużą różnorodność problematyki poruszanej podczas sympozjów. Autorzy podejmowali szereg kwestii, które mieszczą się w zakresie takich bloków tematycznych jak bezdzietność z wyboru, bezdzietność niezamierzona z powodu niepłodności, doświadczenie straty dziecka w okresie prenatalnym oraz adopcja. Zaprezentowano najnowsze wyniki badań, a także praktyczne zastosowania. Uczestnicy mieli okazję wymieniać doświadczenia i zaczerpnąć inspirację do dalszych prac naukowych. W opinii uczestników spotkanie to było pełne dobrych owoców.

Niepowtarzalności całemu wydarzeniu dodawał również niezwykle klimat stworzony przez organizatorów oraz urokliwe miejsce, w którym odbywała się konferencja. Dodatkową atrakcją była możliwość przebywania i nocowania na zamku należącym niegdyś do Rodu Odrowążów. Każdy opuszczał to miejsce z nutą refleksji i nadzieją na kolejne spotkanie.

Ewa Kiełek-Rataj
Uniwersytet Opolski, Instytut Psychologii